

Titel: Kapitel 20.

Citation: "Kapitel 20.", i *1905/1906: Lovforslag*. Onlineudgave fra Lovforarbejder:
<https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r16-shoot-chptrd1e5714/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: 1905/1906: Lovforslag

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Tredie Bog.
Den borgerlige Retspleje.

Første Afsnit.

Almindelige Bestemmelser.

Kapitel 20.

Retternes Virkekreds.

§ 211.

Enhver borgerlig Retstrætte behandles i første Instans ved Landsret, medmindre den er henlagt til Underret eller den ved Overenskomst mellem Parterne indbringes for Underret, for saa vidt dette lovligt kan ske.

Hvad der i dette Kapitel bestemmes om Landsret, skal ogsaa gælde Københavns Sø- og Handelsrets 1ste Afdeling, og hvad der bestemmes om Underret, samme Rets 2den Afdeling.

§ 212.

Til Underretterne henlægges:

- 1) Søgnaal angaaende private Formuerettigheder, naar Genstanden for samme i Penge eller Penges Værd ikke overstiger 400 Kr.
- 2) Sager angaaende Skatter, Afgifter og andre lignende Ydelser af offentligretlig Beskaffenhed til Stat, Kommune, Embeder og andre offentlige Indretninger, naar Genstanden for samme ikke overstiger 400 Kr.
- 3) Sager angaaende Servituter og partielle Brugsrettigheder.
- 4) Sager om Veksler og visse andre Gældsbreve (§ 425, jfr. § 422).
- 5) Ægteskabssager (§ 427).
- 6) Sager angaaende Mortifikation af Gældsbreve, ved hvilke der er givet Pant i fast Ejendom (§ 446).
- 7) Sager, hvorved Faderskabet til uegte Børn søges oplyst, for at Underholdsbidrag kan paalægges Faderen.
- 8) Sager, anlagte i Medfør af Forordningen af 28. Marts 1845 § 17 til Hæftelsesbrevs Udslættelse.
- 9) Sager angaaende strafbare Handlinger, der ved Lovgivningen ere henviste til privat Forfølgning, jfr. § 704, for saa vidt der ikke paastaas højere Erstatning end 400 Kr.

§ 213.

Sagens Værdi bestemmes efter Paastanden i Stævningen. Bestaar Søgsmålet af flere Poster eller Fordringer, sammenlægges disse. Ved Krav paa noget mod Erleggelse af en Modpræstation medregnes denne ikke. Dersom Paastanden omfatter Renter af Fordringen, tages kun Hensyn til Fordringen selv.

Der tages intet Hensyn til Sagsomkostninger eller til senere Nedsættelse af Paastanden.

§ 214.

Drejer Sagen sig om Rettigheden til periodiske Ydelser eller Indtægter, bliver dens Værdi at bestemme efter følgende Regler:

- 1) Ere aarlige Ydelser eller Indtægter erhvervede, betingede eller tilsagte for bestandig eller for flere end de ved Sagens Anlæg (§ 206) levende Personers Livstid eller for et bestemt Tidsrum, der ikke er kortere end 25 Aar efter det nævnte Tidspunkt, bliver Værdien af Rettigheden at sætte lig med det 25-dobbelte af et Aars Beløb.
- 2) Ere aarlige Ydelser eller Indtægter erhvervede, betingede eller tilsagte for en enkelt eller flere ved Sagens Anlæg levende Personers Livstid eller i øvrigt for ubestemt Tid, sættes Rettighedens Værdi lig med det 5-dobbelte af et Aars Beløb.
- 3) Kunne Ydelser eller Indtægter ikkun oppebæres et bestemt Antal Gange, sættes Rettighedens Værdi lig med en enkelt Ydelses Beløb taget dette Antal Gange, dog ingensinde over 25.

Er Beløbet af aarlige Ydelser eller Indtægter ikke lige stort de forskellige Aar, tages Værdien i det sidst forløbne Aar som Enhed.

§ 215.

Lyder Paastanden ikke paa en bestemt Pengesum, ansættes Værdien af dens Genstand ved Rettens Skøn, jfr. dog § 214.

§ 216.

I de i de tvende foregaaende Paragraffer omhandlede Tilfælde er Rettens Afgørelse, for saa vidt den gaar ud paa at erklære sig kompetent til at paakende Sagen, ikke Genstand for Anke eller Kære; nægter Retten at antage Sagen, er dens Afgørelse Genstand for Kære til højere Ret, men ikke for Anke.

§ 217.

Er Sagens Værdi afgørende for Kompetencespørgsmaalet, maa den Part, som paastaar den højere Værdi, føre Bevis derfor.

I øvrigt paabviler det Sagsøgeren at oplyse, at Sagen hører under Underret.

§ 218.

Imod Sogsmaal, der i Henhold til § 212 ere anlagte ved Underret, kunne Modfordringer gøres gældende, naar i øvrigt de almindelige Betingelser for disses Fremsettelse ere til Stede (§ 207). Selvstændig Dom for Modfordringen eller den overskydende Del af samme kan dog, hvis Modparten modsætter sig det, kun gives, for saa vidt Dommen ikke herved kommer til at lyde paa noget højere Beløb end 400 Kr. (§ 212, jfr. §§ 213, 214 og 215), eller saafremt Modfordringen kunde forfølges ved Underret, dersom den gjordes gældende under en selvstændig Sag.

Imod Sogsmaal, der svæve for Landsret, kunne Modfordringer fremføres uden Hensyn til, at de, i og for sig betragtede, vilde henhøre under Underret.

§ 219.

Naar Sagen ifølge den oprindelige Paastand rettelig er begyndt ved Underret, forbliver den ved denne, uagtet Paastanden senere udvides eller forhøjes, naar dog Sagens Værdi ikke derved imod Modpartens Protest i betydelig Grad forøges ud over den i § 212 bestemte Grænse af 400 Kr.

En Udvidelse af Paastanden kan dog ikke uden Modpartens Samtykke foregaa saaledes, at Fordringer af forskellige af de i § 212 nævnte Klasser inddrages under Sagen.

§ 220.

Enhører en Sag under Landsret, ophører denne ikke at være kompetent, fordi enkelte Fordringer, Spørgsmaal eller Dele udskilles til særskilt Behandling eller Paakendelse i Henhold til § 273, § 281 eller § 282, selv om disse eller Resten af Sagen, for sig betragtet, vilde høre under Underret.

§ 221.

Parterne kunne retsgyldig vedtage at lade en Sag behandle ved Underret, selv om den ifølge de almindelige Regler ikke henhører under denne, dog med Undtagelse af de i Kap. 40 og 41 nævnte Sager (jfr. endvidere §§ 635 og 647).

*Kapitel 21.***Værneting.**

§ 222.

Retssager skulle, hvor denne Lov ikke hjemler Undtagelse, anlægges ved den Ret, i hvis Kreds Sagsøgte har Bopæl (Hjemting).

§ 223.

Dersom Sagsøgte har Bopæl i flere Retskredse, anses han at have Hjemting i enhver af dem.

Indlænding, som ikke har Bopæl nogetsteds i Riget, kan sagsøges ved Retten paa det Sted, hvor han opholder sig ved Sagens Berømmelse, eller, dersom hans Opholdssted ikke vides, ved Retten paa det Sted, hvor han vides sidst at have boet eller opholdt sig.

§ 224.

Danske i Udlandet ansatte Embedsmænd, der ikke ere det paagældende Lands Domsmyndighed undergivne, og de til de danske Gesandtskaber i fremmede Stater hørende Personer, anses at have Hjemting i København, for saa vidt de ikke vedligeholde Bopæl paa noget andet Sted i Riget. Det samme gælder om andre danske Undersaatter, som ikke kunne sagsøges i det Land, hvor de have Bopæl.

§ 225.

Stiftelser, Kommuner, Korporationer saavel som Selskaber og Foreninger, være sig med politiske eller sociale eller med rent formueretlige Formaal, have Hjemting i den Retskreds, hvor deres Hoved-Forretningslokale er, eller, naar saadant ikke kendes og ikke erfares ved Henvendelse til Politiet, hvor et af Bestyrelsens Medlemmer bor.